

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gl. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v dijaškem
semenišču (Knaben-
seminar.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopis
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice, če
se natisne enkrat 8 kr.
dvakrat . . . 12 „
trikrat . . . 16 „

D Denešnja številka „Slov. Gospodarja“ dopošlje
se vsem jegovim dosedanjim zvestim prejemnikom,
prihodnja samo naročnikom.

Deležnina znaša 5 fl., naročnina za celo leto
3 fl., za pol leta 1 fl. 60 kr., za četrt leta 80 kr.

Opravništvo „Slov. Gospodarja“.

Čehi zglad Slovincem.

„Lipa dišeča, preljubno drevo“ je prekrasno
in sloveče slovansko drevo, ki razteza košate ve-
jevje po Evropi in Aziji. Na milijone otrok ma-
tere nam Slave prebiva pod lipino senco. Največ
je Rusov in Poljakov, potem pa Čehov, Bolgarov,
Srbov, Hrvatov, Slovincov. Na najskrajnejši meji
globoko v Evropi stojimo Čehi in Slovenci proti
Nemcem in Italijanom ter se borimo za svoj ob-
stanek in za vsestranski napredek na podlagi
svoje narodnosti in narodnega slovenskega jezika.

Čehi prebivajo na Češkem (Böhmen), Morav-
skem in deloma v Šleziji; vseh je več kakor 5
milijonov. Nekdaj imeli so veliko kraljestvo in
lastne kralje, izmed katerih se sv. Vavrac kot svet-
nik in mučenik po vsej katoliški Cerkvi časti.
Slednji njihov domačih kraljev bil je Otokar. Za njim
prešla je kraljevska oblast z malimi izjemki na
avstrijske vladarje iz preuzvišene naše cesarske
hiše habsburg-lorenske. Nastale verske, prav za
prav krivoverske, homatije, lutrovstvo in 30letni
boj, so prej bogato deželo strahovito razdjale in
vpustošile. V izpraznjene krajine so se priselili
Nemci in kmalu začeli ves slovansko-česki narod
„k steni pritiskavati“, tlačiti in ponemčevati do
dnešnjega dne v kljub glasovitemu paragrafu 19.
osnovnih pravic, ki zagotavlja vsem avstrijskim
narodom enakopravnost. Judovsko-nemško
časništvo je uže zmagonosno krohotalo, da bodo
Slovani na Češkem, Moravskem in v Šleziji v
kratkem ponemčeni. No, hvala Bogu in žilavej
slovanskej naturi, ta zmagonosni krik je se pre-
zgodaj zagnal. Nemci so res vse porabili, kar
se je le dalo, da bi svoj namen dosegli. Ali
ne bode se jim posrečilo. Zopet se kaže, da slo-

vanska lipa zamore več pretrpeti, kakor pa nem-
ški hrast. Ta se zlomi, a lipa se pod silo vkloni,
in ko si iz zemlje dovolj moči nabere, zopet zravna
svojo „cvetečo košato glavo“. Res čuditi se je, kako
so česki narodnjaki v 100 letih svoj narod vzdra-
mili, vzbudili k novemu, duševnemu, gmotnemu in
političnemu življenju. Vkljub neznanim težavam je
česki narod med vsemi slovanskimi najbolj izo-
bražen in sedaj uže krepek dovolj, da se junaško
vzdiguje zoper razne krivičnosti, katere mu dela
nemški-ustavoverni liberalizem.

Slavna voditeljja Čehov, dr. Rieger in grof
Henrik Klam-Martinec, sta s českimi poslanci sto-
pila v državni zbor, sta tukaj porazumila s slo-
vanskimi Poljaki, z nami Slovenci, z dalmatinskimi
Hrvati in nemškimi konservativci in tako poma-
gali ošabne nemško-liberalne ustavake potisniti
v manjšino. Ob enem sta svitlemu cesarju in mi-
nistrom predložila spomenico, kder je zapisano
vse, kar sedaj Čehi tirjati morejo po postavi, po
§. 19. osnovnih pravic. Oni ne zahtevajo novih
postav, ampak: naj se uže dane postave resnično
in pravično izvršujejo, naj se českemu jeziku pot
odpre k sodnijam, v vseučilišče, v gimnazije in
realke.

Pred vsem tirjajo Čehi, da naj sodniki tam,
kder je več Čehov, nego Nemcev, česki uradujejo,
govorijo, sodijo in pišejo česki. Dalje: českim ulo-
gam se ima česki odgovarjati pri vseh sodnijah,
tijan gori do najvišjega sodišča. Dalje zahtevajo,
da se vseučilišče v Pragi letos uže tako prenaredi
in s českimi profesorji preskrbi, da se bo vsak
predmet tudi v češčini razlagal in česki dijaki
zamogli izpitate za doktorstvo delati v materinščini.
Jednake so tirjatve gledé na ljudske šole, na gim-
nazije in realke, kder je vse tako sedaj uravnano,
da je Nemcem na korist, Čehom pa na duševno in
in gmotno škodo. Kajti ljudskih šol imajo Čehi
proti Nemcem 500, meščanskih šol pa 30 pre-
malo. Za česke šole plačuje dežela 1,285.265 za
nemške pa 211,917 fl. več, namreč 1,497,182 fl.
Slovancov je na Češkem 3,183.123 duš, Nemcev
pa le 1,922.946, t. j. Slovanci plačujejo Nemcem